

Onderwerp Participatiekader voor zonne- en windparken
wensen en bedenkingen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14050

Bijlage(n) 2

Ons kenmerk 332314-2023

Datum 8-11-2023

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

Hierbij leggen wij u het Participatiekader voor zonne- en windparken voor. Wij vragen u uw wensen en bedenkingen hierop kenbaar te maken.

Het Participatiekader voor zonne- en windparken is een verdere uitwerking en aanscherping van participatie zoals omschreven in de vastgestelde beleidskaders voor zonne- en windparken. Daarnaast vormt het een uitwerking van de door u aangenomen moties “Naast de lasten ook de lusten voor omwonenden” (2021-19) en “Windverkenning: kader voor participatie” (2021-11).

Op basis van de door uw raad vastgestelde waarden voor participatie, zoals vastgelegd in het Gronings model voor wijk- en dorpsdemocratie, hebben we mede invulling gegeven aan bijvoorbeeld de voorwaarden voor een participatieplan en voor de benodigde evaluaties per projectfase.

Voor de opzet van het participatiekader hebben we diverse inwoners en organisaties die te maken hebben of hebben gehad met een energieproject geconsulteerd in meerdere sessies. Vervolgens hebben we de hoofdlijnen besproken met inwoners en betrokkenen in drie inloopbijeenkomsten. Dit heeft geresulteerd in een Ontwerp Participatiekader dat van 12 juli tot 27 september 2023 elf weken ter inzage heeft gelegen. De schriftelijke reacties van de inloopavonden en van de inspraakperiode hebben we gebundeld en van een antwoord voorzien in de bijgevoegde Nota van Antwoord. Hierin is ook aangegeven welke reacties tot aanpassing van het Ontwerp hebben geleid.

Toelichting Participatiekader

Met dit Participatiekader voor zonne- en windparken introduceren we spelregels en definities voor de procesparticipatie, de passieve financiële participatie

Volgvel 1

(omgevingsfonds) en de actieve financiële participatie (lokaal eigendom). We hebben hiervoor de volgende drie spelregels nader uitgewerkt:

1. De initiatiefnemer maakt samen met de omgeving een **participatieplan** en voert dit uit.
2. De initiatiefnemer zorgt voor een **omgevingsfonds** en legt dit vast in een overeenkomst.
3. De initiatiefnemer zorgt voor 51% **lokaal eigendom**.

Het omgevingsfonds heeft in het kader een stevige positie gekregen, waarbij de zeggenschap over de middelen geheel bij de omwonenden komt te liggen. De verplichte jaarlijkse inleg in het omgevingsfonds is gebaseerd op bedragen die meer in verhouding staan tot de impact van een energiepark op omwonenden.

Ook kunnen omwonenden en anderen actief participeren door een aandeel in het lokale eigendom. We houden hierbij voor zonne- en windparken een minimum aan van 51%.

Er zijn een aantal aandachtspunten met betrekking tot dit kader waarover wij u hieronder puntsgewijs informeren.

Eisen aan participatie?

In de Omgevingswet is opgenomen dat participatie verplicht is, maar dat de mogelijkheden om eisen aan derden te stellen over participatie beperkt zijn.

Desondanks hebben we dit in dit participatiekader gedaan.

Hierbij houden we rekening met het feit dat het in Nederland gebruikelijk is bij zonne- en windparken om een omgevings- of gebiedsfonds in te stellen en om lokaal eigendom voor te schrijven. Zowel het beleidskader zon als de windbeleidskaders hadden dit al opgenomen. Het ligt dan in de lijn om heldere voorwaarden te stellen aan de procesparticipatie.

Het belangrijkste vinden we dat met name omwonenden en belangenorganisaties maar ook wel initiatiefnemers vragen om duidelijke spelregels bij zonne- en windparken.

Participatie als weigeringsgrond?

Een ander belangrijk aandachtspunt is het door u via amendement opgenomen draagvlakonderzoek in het Beleidskader zonneparken. Hierover zijn veel vragen/opmerkingen binnengekomen. Wij hebben in het Participatiekader voor zonne- en windparken het juridische kader geschetst. Het ontbreken van draagvlak of participatie kent geen wettelijke grondslag voor het weigeren van een vergunning. Wel kan bij het ontbreken van participatie het bevoegd gezag de vergunning niet in behandeling nemen. De initiatiefnemer krijgt dan wel de gelegenheid om dit gebrek te herstellen.

Participatie bij locatiekeuze?

Een aantal insprekers geeft aan dat zij meer invloed willen hebben op de locatiekeuze van een zonne- of windpark. We hebben dit niet meegenomen in het participatiekader omdat we eisen en voorwaarden aan de locaties hebben gegeven in de vastgestelde beleidskaders voor zonne- en windparken. In het participatiekader hebben we duidelijk aangegeven dat de drie genoemde spelregels geen betrekking hebben op de locatiekeuze.

Volgvel 2

Positionering Omgevingsfonds

In het Ontwerp participatiekader hebben we aangegeven dat er altijd een omgevingsfonds moet worden ingesteld als invulling van de door u aangegeven passieve financiële participatie. We hebben de jaarlijkse afdracht meer in lijn gebracht met de impact van een zonne- of windpark. En door geen voorwaarden meer te verbinden aan de besteding maar de zeggenschap hierover volledig bij omwonenden te leggen sluiten we aan bij het coalitieakkoord om de zeggenschap van inwoners te vergroten. In het participatiekader borgen we dit fonds door een omgevingsovereenkomst op te nemen dat wordt gesloten tussen de beheerorganisatie van het omgevingsfonds en de initiatiefnemer. Het is aan omwonenden hoe zij zich willen verenigen en op welke wijze zij het beheer regelen.

Lokaal eigendom

Voor de definitie en de invulling van Lokaal eigendom heeft een verduidelijking plaatsgevonden ten opzicht van het beleidskader Zonneparken. De eis van minimaal 51% geldt met dit kader ook voor windparken. Omdat bij windpark Roodehaan de gemeente initiatiefnemer is, is dit al gerealiseerd.

Vervolg

We verwachten met het Participatiekader zonne- en windparken meer duidelijkheid aan inwoners, ondernemers, belangenverenigingen en initiatiefnemers te bieden. Uw wensen en bedenkingen zullen we zo snel mogelijk verwerken tot een definitief kader. Na besluitvorming in ons college zullen wij u het Participatiekader voor zonne- en windparken ter informatie opsturen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.